

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	46382 Англійська мова і література та переклад
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46382
Назва ОП	Англійська мова і література та переклад
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Каліберда Оксана Олександрівна, Козлова Діана Дмитрівна, Романюк Олександра Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.09.2021 р. – 22.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Anhliiska_mova_i_literatura_ta_pereklad/Zvit.pdf
Програма візиту експертної групи	http://smc.hnpu.edu.ua/files/Akredytatsiya/Anhliiska_mova_i_literatura_ta_pereklad/Programa_vizitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (далі ХНПУ ім. Г.С. Сковороди) надав безперешкодний доступ до необхідних матеріалів, створив комфортні умови для роботи експертної групи (далі ЕГ) під час дистанційної акредитаційної експертизи, а також сприяв її якісному проведенню. Наявні нормативні документи і фактичні дані щодо організації освітнього процесу, як уточнено під час зустрічі з фокус-групами, уможливають підготовку здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. ЕГ підтвердила і доповнила фактичні відомості про самооцінювання (далі ВСО). Метою ОП є підготовка магістрів філології і перекладачів, які володіють необхідними знаннями для розв'язання проблем прикладного та дослідницького характеру в галузі філології та перекладу, уміннями практичного застосування набутих професійних навичок. ОП враховує регіональний контекст та тенденції розвитку ринку праці Слобожанського регіону. Зміст ОП має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження. У ХНПУ ім. Г.С. Сковороди передбачено можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії (далі ІОТ), зокрема через індивідуальний вибір здобувачами ОК. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремих ОК та ОП в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Віртуальний огляд матеріально-технічних ресурсів засвідчує, що ЗВО забезпечує сприятливі умови для безпечного та якісного навчання, фізичного, соціального та професійного розвитку. ЕГ також пересвідчилася, що цілісність системи взаємодії всіх представників академічної спільноти і структурних підрозділів у виконанні відповідних внутрішніх заходів і процедур спрямовано на досягнення досконалості в організації освітнього процесу та забезпечення конкурентного лідерства здобувачів в умовах сучасної наукової сфери і постійних змін ринку праці. У ХНПУ ім. Г.С. Сковороди сформована культура якості вищої освіти. Ураховуючи результати акредитаційної експертизи, ЕГ засвідчує, що якість ОП відповідає Критеріям оцінювання, затвердженим Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року, перспективи розвитку ОП чітко окреслено, а виявлені недоліки не є критичними і можуть бути виправленими у процесі моніторингу і вдосконалення ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Холістичний підхід до філологічної науки в межах ОП, де ОК не розгалужуються на суто мовознавчі або літературознавчі, а виступають єдиним комплексом, основу якого становить текст, підкреслює унікальність ОП. Сукупність ОК даної ОП відповідає об'єктам вивчення (мова, література, переклад, міжкультурна комунікація в усній та письмовій формах) в теоретичному та практичному аспектах, утворюючи взаємопов'язану систему, дозволяє досягти ПРН. Активне залучення здобувачів до різноманітних наукових заходів, всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, заохочення до участі у науково-дослідній діяльності. Укладання міжнародних угод, меморандумів про співпрацю ХНПУ ім. Г.С. Сковороди із 11 закордонними університетами, які підтверджують інтернаціоналізацію діяльності саме в рамках даної ОП. Запровадження практики викладання дисциплін циклу загальної підготовки англійською мовою. Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується проведенням кожного контрольного заходу комісією з двох викладачів та одного представника студентського самоврядування. Залучені до викладання НПП усі мають наукові ступені доктора або кандидата наук, та вчені звання професора або доцента, а також досвід професійної діяльності за спеціальністю. Серед викладачів, які забезпечують ОК, є професіонали-практики, які мали або мають досвід професійної перекладацької діяльності. Система професійного розвитку НПП і система матеріального та/або морального заохочення НПП стимулюють розвиток викладацької майстерності, є дієвими і релевантними, відповідають потребам і інтересам викладачів, а також суттєво впливають на підвищення якості викладання за ОП. Інноваційною практикою є робота Гендерного центру ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, а також створення комфортних умов перебування дітей здобувачів та викладачів університету на базі "Дитячого універсу". Робота структурних підрозділів, що опікуються питаннями внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, суттєво відзначається на постійному вдосконаленні ОП та освітньої діяльності за цією ОП. У ЗВО існує доволі поширена практика ретроспективного аналізу зауважень та пропозицій, сформульованих експертними групами, ГЕР і Національним агентством під час попередніх акредитацій інших ОП. Позиція залучених стейкхолдерів стосовно будь-яких питань організації освітнього процесу сприймається з належною увагою та є важливим чинником для ухвалення рішень.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

При проектуванні/реалізації ОП досвід формування ОП в інших вітчизняних та іноземних ЗВО фактично не вивчався. Зважаючи на високу активність НПП щодо проходження стажувань у ЗВО України та зарубіжжя, ЕГ рекомендує системно використовувати вітчизняний/закордонний досвід, конкретизувати представлення здобутків його імплементації. Непрозора система присвоєння кредитів вибіркового ОК. ЕГ рекомендує показувати в ОП, навчальному плані та робочому навчальному плані не узагальнений обсяг кредитів, що відводиться на вивчення вибіркового ОК, а конкретно прописувати кількість ОК та кількість кредитів, що присвоюються на його вивчення. ЕГ рекомендує розширити перелік видів неформальної освіти, зокрема шляхом міжнародної сертифікації мовної підготовки майбутнього філолога англійської мови та/або сертифікації перекладачів (наприклад, Сертифікація перекладачів Trados, яка представляє собою комплекс навчальних програм і багаторівневих тестів). Здобувачі ОП не

є активними учасниками програм міжнародної академічної мобільності. ЕГ рекомендує сприяти участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності, а також інтернаціоналізації освітньо-наукової діяльності, підвищення міжнародної мобільності усіх учасників освітнього процесу шляхом участі в освітніх програмах "Erasmus +", "Горизонт-2020", "DAAD", "Fulbright" тощо. Залучення зовнішніх професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять є епізодичним. ЕГ рекомендує більш активно залучати роботодавців, зовнішніх професіоналів-практиків та експертів у галузі до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, у тому числі до проведення аудиторних занять. Низька публікаційна активність окремих НПП. ЕГ рекомендує активізувати професійно-наукову діяльність НПП, зокрема в контексті публікації наукових статей у фахових виданнях, а також у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science за профілем ОК, які ними забезпечуються. Відсутність спеціального обладнання для усного синхронного перекладу і комп'ютерного перекладу, а також програмного забезпечення. ЕГ рекомендує встановлення спеціального обладнання, програмного забезпечення для перекладу, наприклад SDL Trados, memoQ, Transit, Déjà Vu, відповідно до потреб здобувачів і НПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП «Англійська мова і література та переклад» (<https://cutt.ly/3EbTdld>) полягає у «підготовці магістрів філології і перекладачів, які володіють необхідними знаннями для розв'язання проблем прикладного та дослідницького характеру в галузі філології та перекладу, уміннями практичного застосування набутих професійних навичок». Загальна стратегічна мета ЗВО (с. 14) (Strategiya.pdf (hpru.edu.ua)) окреслюється як «якісна фундаментальна й професійна підготовка здобувачів ....; збереження усталених традицій педагогічної освіти та педагогічної майстерності ...». У стратегії розвитку (с. 11) (Strategiya.pdf (hpru.edu.ua)) зазначається, що місія ЗВО спрямована на «формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала, носія культури – шляхом удосконалення змісту науково-методичного супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати й виховувати інших». Ознайомлення з місією та стратегією ЗВО та метою ОП дає підстави стверджувати, що визначена мета ОП має бути більш тісно пов'язаною з місією та стратегією ЗВО. Заявлений в ОП фокус дублює інтегральну компетентність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

З боку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти минулих років спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) надходила пропозиція щодо посилення розвитку навичок комунікації англійською мовою у практиці перекладацької діяльності, що було враховано в ОП в ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5 і зроблено акцент саме на комунікативну складову підготовки майбутніх перекладачів; була висловлена пропозиція щодо активізації моделі навчання liberal arts через розширення переліку вибіркового ОК, про що доповідала на засіданнях проектної групи здобувачка Ситнікова В., член проектної групи. Пропозиції були враховані при формуванні блоків вибіркового ОК, що представлені на сайті ЗВО <https://cutt.ly/TEZXRM>. Зустріч з викладачами засвідчила, що їх думка та позиція визначаються під час обговорення та узгодження між кафедрами англійської філології, практики англійського і писемного мовлення, англійської фонетики і граматики змісту ОП і стосується головним чином наповненості ОП певними ОК, укладанням та коригуванням переліку ОК вибіркового циклу. На рівні факультету обговорення ОП відбувається на засіданнях науково-методичної комісії за участі гаранта, членів проектної групи та провідних фахівців та методистів факультету, де приймається колегіальне рішення щодо внесення певних коригувань або змін в ОП. У подальшому ОП проходить етап затвердження вченою радою факультету та університету. На зустрічі з фокус-групою роботодавців (проф. Бацевич Ф.С. (Львів), доц. Косович О.В. (Тернопіль), провідна редакторка відділу сучасної дитячої літератури ТОВ «Видавництво «Віват»» Рибка О.П.), було отримано схвальні відгуки про ОП, акцентувався холистичний підхід до філологічної науки в межах ОП, де ОК не розгалужуються на суто мовознавчі або літературознавчі, а виступають єдиним комплексом, основу якого становить текст, але конкретних рекомендацій та залученості щодо формування цілей та програмних результатів ОП озвучено не було. В рецензіях роботодавців було висловлено пропозиції щодо збільшення відсотку варіативних дисциплін та розширення спектру фундаментальних теоретичних ОК, які було враховано.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Розробники ОП врахували тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст та тенденції розвитку ринку праці при формулюванні цілей та ПРН, оскільки ціллю ОП є “підготовка магістрів філології і перекладачів, які володіють необхідними знаннями для розв'язання проблем прикладного та дослідницького характеру в галузі філології та перекладу, уміннями практичного застосування набутих професійних навичок” (ОП 2021, с. 5). Враховуючи динамічний розвиток українського ринку праці та інтеграцію України у світовий простір, ОП передбачено оволодіння компетенціями, завдяки яким здобувачі зможуть ефективно виконувати перекладацьку, освітню та наукову діяльність, позиціонувати себе в професійному просторі, застосовувати на практиці знання про лінгвістичні, соціокультурні й психологічні основи перекладу з / на англійську мову. В ОП простежується баланс між науковою парадигмою філолога і практично спрямованою парадигмою перекладача із застосуванням комунікативно-центричного підходу у викладанні, що сфокусований на підготовці конкурентоспроможних фахівців. Розробники, враховуючи регіональний контекст, спрямовують ОП на підготовку фахівців з англійської філології, затребуваних у Слобожанському регіоні, характерною ознакою якого є висока щільність населення, значна концентрація підприємств, науково-дослідних установ, що мають міжнародні зв'язки і потребують спеціалістів в галузі комунікації, обробки, творення та перекладу текстів іноземною мовою. У ВСО зазначається, що під час укладання ОП враховувався досвід аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм, а саме: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, університету Миколаса Ромеріса (м. Вільнюс, Литва) де викладачі мали змогу пройти стажування, але в підтвердних документах, наданих на запит ЕГ, не було виявлено інформації щодо врахування конкретного досвіду при укладанні ОП <https://cutt.ly/NEEbrUI>.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія і не суперечить вимогам Стандарту вищої освіти відповідного рівня (2019). Обсяг ОП магістра дорівнює 90 кредитам. Обов'язкові ОК складають 63% від загального обсягу, що корелює зі Стандартом за яким мінімум 35% обсягу ОП має бути спрямовано на забезпечення ЗК та СК. Вибіркові ОК складають 25,5% від загального обсягу ОП, що відповідає п. 15 ст. 62 Закону України “Про вищу освіту” за яким передбачено мінімум 25% на вибіркові ОК від загального обсягу ОП. Аналіз ОП 2020 та 2021 рр. показав, що розробниками ОП були враховані вимоги Стандарту, а зазначені ЗК, СК та ПРН були адаптовані до специфіки ОП. ПРН 1 стандарту відображено в ПРН 14, 17 ОП; ПРН 2 - ПРН 4, 6, 12, 15; ПРН 3 - ПРН 4; ПРН 4 - ПРН 2, 14; ПРН 5 - ПРН 13; ПРН 6 - ПРН 5; ПРН 7 - ПРН 3, 4, 5; ПРН 8 - ПРН 3, 4; ПРН 9 - ПРН 1, 3; ПРН 10 - ПРН 8, 9, 10; ПРН 11 - ПРН 4, 5, 9; ПРН 12 - ПРН 16; ПРН 13 - ПРН 14; ПРН 14 - ПРН 7, 8; ПРН 15 - ПРН 3, 14; ПРН 16 - ПРН 3, 4; ПРН 17 - ПРН 14, 15. Розробниками ОП було додано ПРН 9, 10, що уточнюють та розкривають перекладацький аспект програми; враховано психологічні аспекти перекладу в ПРН 11; уточнено міжкультурні особливості перекладацької діяльності в ПРН 12.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Холістичний підхід до філологічної науки в межах ОП, де ОК не розгалужуються на суто мовознавчі або літературознавчі, а виступають єдиним комплексом, основу якого становить текст. З метою врахування тенденцій розвитку ринку праці, зміст ОП збалансовано між науковою парадигмою філолога і практично спрямованою парадигмою перекладача. Унікальністю ОП є застосування комунікативно-центричного підходу до викладання та навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Формулювання мети ОП є дещо узагальненим і не акцентує на її унікальності. ЕГ рекомендує уточнити мету ОП шляхом підкреслення її унікальності з урахуванням місця та стратегії ЗВО. При проектуванні / реалізації ОП досвід формування ОП в інших вітчизняних та іноземних ЗВО фактично не вивчався. Зважаючи на високу активність НПП щодо проходження стажувань у ЗВО України та зарубіжжя, ЕГ рекомендує системно використовувати вітчизняний і закордонний досвід проектування і реалізації ОП, конкретизувати представлення здобутків його імплементації.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає Критерію 1, оскільки її цілі корелюють зі спеціальністю, в межах ОП застосовується комунікативно-центричний підхід до викладання та навчання і зберігається баланс між науковою парадигмою філолога і практично спрямованою парадигмою перекладача, що забезпечує потужну підготовку конкурентоспроможного фахівця-перекладача для успішного становлення на ринку праці. До моніторингу, перегляду та удосконалення ОП залучаються всі зацікавлені сторони через засідання науково-методичної ради, вченої ради факультету, університету, проводяться різноманітні анкетування, обговорюється зміст ОП із зовнішніми стейкхолдерами. В ОП враховано регіональний контекст та тенденції розвитку ринку праці Слобожанського регіону, що характеризується потужним промисловим комплексом та щільним населенням. Зазначені в ОП компетентності та ПРН корелюють зі стандартом вищої освіти та Національною рамкою кваліфікацій. Комплекс ОК даної ОП забезпечує досягнення всіх ПРН.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Англійська мова і література та переклад» відповідає вимогам, визначених статтею 5 Закону України «Про вищу освіту», і становить 90 кредитів ЄКТС, а обсяг одного кредиту дорівнює 30 годинам. Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія становить 52 кредити ЄКТС, обсяг вибіркового компонента – 23 кредити ЄКТС, 15 кредитів ЄКТС відведено на практичну підготовку та підсумкову атестацію.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структурно-логічна схема ОП (таблиця 2.2, с. 14) демонструє взаємопов'язаність ОК, які підпорядковуються певній логіці навчання і викладання, проте сама презентація структурно-логічної схеми перевантажена графічними елементами, що утруднює загальне сприйняття та визначення логіки передумови вивчення ОК. Виходячи з інформації, поданої в навчальному плані, неможливо визначити загальну кількість кредитів ЄКТС, передбачену в кожному семестрі навчання, зазначається тільки кількість аудиторних годин, відведених для певного ОК. Всі ОК розподілені на обов'язкові та вибіркові. Обов'язкові ОК розгалужуються на цикл загальної та цикл професійної підготовки. Обсяг загальної підготовки становить 9 кредитів ЄКТС, обсяг професійної підготовки – 43 кредити ЄКТС, практична підготовка – 13,5 кредитів ЄКТС, атестація – 1,5 кредита ЄКТС, вибіркові ОК – 23 кредити ЄКТС (25,5% від загального обсягу програми). Аналіз «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» (таблиця 4, с. 16) свідчить, що всі ОК формують певний набір загальних компетентностей ЗК1-ЗК14 і певний перелік фахових компетентностей ФК1-ФК15, що розподілені в залежності від специфіки дисциплін. Аналіз «Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми» (таблиця 5, с. 18) демонструє, що ОК включені до ОП призводять до досягнення ПРН і майже кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Сукупність ОК даної ОП відповідає об'єктам вивчення (мова, література, переклад, міжкультурна комунікація в усній та письмовій формі) в теоретичному та практичному аспектах. Теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів) розкривається в таких ОК, як ОК 1.1. Академічна добросовісність та інтелектуальна власність, ОК 1.2. Психологія (за професійним спрямуванням), ОК 1.3. Сучасна комунікативна філософія, ОК 1.6. Загальне мовознавство, ОК 1.7. Порівняльна типологія англійської та української мови, ОК 1.8 Теорія літератури, ОК 1.9. Сучасна література англослов'янських країн, ОК 1.12. Методика і методологія наукових досліджень. Вивчаючи ОК 1.4. Культура англослов'янської усної і писемної

комунікації, ОК 1.5. Академічне письмо, ОК 1.10. Практикум з галузевого перекладу, ОК 1.11. Редагування тексту перекладу, ОК 1.13. Усний переклад, здобувач оволодіває методами і технологіями для застосування на практиці.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО розроблені положення (Pro_organisaziyu_osvitnogoz_procesy.pdf (hnpu.edu.ua), <https://cutt.ly/KEXxHex>), що регулюють формування ІОТ. Здобувачам пропонуються вибіркові ОК з циклу загальної підготовки обсягом 3 кредити та циклу професійної підготовки – 20 кредитів. Вибіркові ОК циклу професійної підготовки структуровані за блоковою системою (всього 68 блоків). Вибіркові ОК загального циклу (<https://cutt.ly/iEXlk2i>) представлені широким спектром, але трапляються дисципліни, що дублюють одна одну, наприклад, культура міжнародного ділового спілкування <https://cutt.ly/lEXlD5o>, ділова англійська мова <https://cutt.ly/4EXlVmo>), психологія кар'єри <https://cutt.ly/QEXl4X6>, психологія успішної кар'єри <https://cutt.ly/HEXziqm>. Відповідно до положення (<https://cutt.ly/KEXxHex>), пункт 2.7, здобувачі ознайомлюються з вибірковими ОК до 01 лютого через презентації, консультації; відбувається інформування щодо процедури вибору. Вибіркові ОК у НП магістрів наявні з 1 семестру, отже процедура ознайомлення з вибірковими ОК та їх вибір на магістерському рівні суперечить положенню (<https://cutt.ly/KEXxHex>), оскільки ЕГ з'ясовано, що здобувачі інформуються про вибіркові ОК у вересні перед початком 1 семестру в жовтні, після чого здійснюють свій вибір, заповнюючи анкети в Google-формах, за результатами яких здійснюється формування вибіркового блоку. В ОП та НП вибіркові ОК представлені узагальненою цифрою в 23 кредити ЄКТС. У РНП також зазначається загальна кількість кредитів до вибору, але не показується конкретно як ці кредити розподіляються між обраними ОК, назви вибірових ОК не прописуються у РНП <https://cutt.ly/MEEnyI4>, <https://cutt.ly/PEEnaZO>, <https://cutt.ly/gEEnhU9>. Бесіда з викладачами показала, що дане питання не врегульоване і вирішується шляхом усних домовленостей між кафедрами. В анотаціях вибірових блоків розподіл кредитів між дисциплінами не є уніфікованим. Наприклад, у блоці "Актуальні питання біології" <https://cutt.ly/TEEmy4A> (I сем. - 6 кредитів, II сем. - 3, 4, 3; III сем. - 4; у блоці "Німецька мова у професійному спрямуванні" <https://cutt.ly/DEEQqgU> (I сем. - 3, 3; II сем. - 3, 4; III сем. - 3, 4). В результаті такого підходу виникає перебільшення кількості кредитів, що вивчаються впродовж семестру, або, навпаки, їх недостатня кількість. На запит ЕГ були надані додатки до НП <https://cutt.ly/eETfb4G>, <https://cutt.ly/IETfbl>, де зазначені вибіркові ОК. У додатках до НП підходи до формування вибіркового блоку також не характеризуються уніфікованістю, наприклад, у додатку "Іспанська мова" <https://cutt.ly/wEThtWJ> не зазначається назва обраної ОК із загального блоку, а розподіл кредитів між ОК професійного блоку виглядає таким чином: I сем. - 5 кредитів; II сем. - 4 і 5; III сем. - 3 і 3; у додатку "Китайська мова" <https://cutt.ly/WETHnNQK> не зазначається назва обраної ОК із загального блоку, а розподіл кредитів між ОК професійного блоку виглядає таким чином: I сем. - 5 кредитів; II сем. - 3 і 6; III сем. - 3 і 3.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до навчального плану на семінарські та практичні заняття відводиться 348 аудиторних годин, що становить 27% від загального навантаження за обов'язковими ОК. Всі обов'язкові ОК є практично орієнтованими, оскільки передбачають окрім лекційних і практичні заняття, що дозволяє здобувачам освіти сформувати необхідні практичні навички та фахові компетентності. Практична підготовка складається з виробничої практики та науково-дослідної практики і охоплює 13,5 кредитів ЄКТС. Практична підготовка формує переважну більшість загальних та фахових компетентностей та ПРН, що представлено у таблицях 4 та 5 ОП. Під час виробничої практики здобувачі ознайомлюються з підприємством та його колективом, особливостями роботи на підприємстві, функціями та обов'язками перекладача, виконують завдання організації. ЗВО були надані договори про проведення практики на базі ТОВ «Терра», ПРАТ «Укргідропроект», ТОВ «Видавництво «Віват». Зустрічі з фокус-групами продемонстрували, що ЗВО співпрацює з роботодавцями в контексті організації місця проходження виробничої практики здобувачів, але відзначається, що потенційні роботодавці ще не зовсім готові співпрацювати з ЗВО у цьому напрямку і намагаються зберігати нейтральну позицію. Науково-дослідною практикою передбачено ознайомлення з науковою роботою факультету, викладачів кафедр, з науковими та методичними доробками факультету, з документацією щодо науково-дослідної практики. Під час практики здобувачі здійснюють пошук, відбір та аналіз літератури, що висвітлює проблеми методології наукового дослідження, включаючи методи вивчення наукової літератури, нормативно-довідкової інформації, а також застосування інтернет-технологій за проблемою, що досліджується; критичний аналіз літератури для укладання анотованої бібліографії за темою магістерського дослідження; пошук, відбір та аналіз літератури для аналітичного огляду питань, що були досліджені та є перспективними за темою магістерського дослідження; аналізують наукові статті. За своїм змістом науково-дослідна практика відповідає процесу підготовки кваліфікаційної роботи магістра. Отже, було б доречно передбачити в структурно-логічній схемі ОП підготовку кваліфікаційної роботи магістра.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП дає змогу здобувачеві набути соціальні навички, що відповідають цілям програми і перетинаються із загальними компетентностями, визначеними в ній: комунікація (ЗК 7, ЗК 11, ЗК 12 формуються під час вивчення ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 10, ОК 11, ОК 13, ОК 14, ОК 15), лідерство (ЗК 4 формується під час вивчення ОК 1, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 14, ОК 15), здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах (ЗК 5 формується під час вивчення ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 14; ЗК 9 – ОК 1, ОК 5, ОК 14, ОК 15; ЗК 10 – ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15; ЗК 13 – ОК 1, ОК 2, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 14, ОК 15), уміння вирішувати конфлікти, працювати в команді (ЗК 8 формується під час вивчення ОК 2, ОК 3, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 13, ОК 14), управляти своїм часом (ЗК 6 формується під час вивчення ОК 1, ОК 4, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 15), здатність логічно і системно мислити (ЗК 1 формується під час вивчення ОК 1, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 12, ОК 14, ОК 15; ЗК 2 – ОК 1, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15), креативність (ЗК 3 формується під час вивчення ОК 2, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15), знання іноземних мов (ЗК 14 формується під час вивчення ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15). Отже, ОП формує соціальні навички, необхідні для подальшої професійної діяльності, оскільки кожен ОК даної ОП передбачає набуття певного переліку soft skills, що формуються в процесі навчання.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На момент проведення акредитаційної експертизи професійний стандарт відсутній. ЗВО присвоює професійну кваліфікацію філолога-перекладача, керуючись трьома документами: 1) стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (с. 12) “магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти (за наявності у програмі підготовки циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін та проходження відповідних практик); у засобах масової інформації, інтернет-маркетингу, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів”; 2) нормативним документом “Стандарт професії. Письмовий та усний переклади”, прийнятий Асоціацією перекладачів України (2008), що визначає особливості перекладацької професії; 3) вітчизняним класифікатором професій ДК 003:2010, згідно з яким випускники ОП можуть реалізовувати себе як: 2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади); 2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади); 2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади); 2444.1 Філолог-дослідник; 2444.2 Гід-перекладач; 2444.2 Лінгвіст; 2444.2 Перекладач; 2444.2 Перекладач технічної літератури; 2444.2 Редактор-перекладач; 2444.2 Філолог; 2451.2 Редактор науковий; 2451.2 Член колегії (редакційної); 3439 Секретар дипломатичного агентства.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС і відповідно 2700 годин на весь період навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Обсяг одного кредиту ЄКТС – 30 годин, що включає у себе, як аудиторну, так і самостійну роботу. Загальна кількість кредитів та годин нерівномірно розподілена за роками навчання та семестрами, про що свідчать надані робочі навчальні плани. На першому році навчання заплановано 49,5 кредитів ЄКТС (1485 годин), виробнича практика 7,5 кредитів ЄКТС (225 годин), що становить разом 57 кредитів ЄКТС (1710 годин) на навчальний рік, в третьому семестрі заплановано 18,5 кредитів ЄКТС (555 годин), науково-дослідна практика 6 кредитів ЄКТС (180 годин), що становить разом 24,5 кредити ЄКТС (735 годин). Всього заплановано 752 аудиторних години, із них на лекційні заняття відводиться 124 години, семінарські та практичні заняття – 628 годин, самостійну роботу – 1498 годин. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи становить 30%/70%.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сукупність ОК даної ОП відповідає об'єктам вивчення (мова, література, переклад, міжкультурна комунікація в усній та письмовій формі) в теоретичному та практичному аспектах, утворює взаємопов'язану систему та в цілому дозволяє досягти ПРН. Обов'язкові ОК мають безпосередній зв'язок зі спеціальністю 035 Філологія. ОП передбачено формування ІОТ здобувачів вищої освіти. Здобувачі можуть ознайомитися з презентаціями вибіркового дисциплін в

загальному каталозі на сайті університету. Уся сукупність ОК даної ОП покликана формувати соціальні навички необхідні в майбутньому професійному середовищі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема перевантажена графічними елементами, що утруднює загальне сприйняття та визначення логіки передумов вивчення ОК. ЕГ рекомендує показати розподіл ОК за семестрами та зменшити графічне навантаження схеми. Структура НП не співпадає з принципами представлення інформації про ОК в ОП. ЕГ рекомендує узгодити структуру НП плану з принципами подання інформації про ОК в ОП у розділі 2 (ОП, с. 13). ЕГ рекомендує вивести із ОП та НП кредити, що відведені на підсумкову атестацію (1,5 кредити), оскільки вона не формує ніяких ЗК, СК та ПРН, а є лише перевіркою набутих знань та навичок. Нерівномірний розподіл кредитів за семестрами / роками навчання. ЕГ рекомендує рівномірно розподілити кредити за роками навчання, тобто на першому році навчання передбачити 60 кредитів, на другому – 30 кредитів. Непрозора система присвоєння кредитів вибіркового ОК. ЕГ рекомендує показувати в ОП, НП та в РНП не узагальнений обсяг кредитів, що відводиться на вивчення вибіркового ОК, а конкретно прописувати кількість дисциплін та кількість кредитів, що присвоюється дисципліні на її вивчення. Даний підхід зробить прозорою систему розподілу кредитів серед вибіркового ОК як для здобувачів, так і для НПП. Процедура інформування здобувачів магістерського рівня про вибіркові ОК не корелює із положенням. ЕГ рекомендує перенести 23 кредити, що відведені на вибіркові ОК, в третій семестр з метою забезпечення реальної процедури вибору відповідно до положення ЗВО або переглянути положення щодо процедури вибору вибіркового ОК на другому рівні. Дублювання назв та змісту вибіркового ОК загального циклу. ЕГ рекомендує вилучити з переліку вибіркового ОК, що повторюються. Відсутність назв вибіркового ОК в РНП. ЕГ рекомендує прописувати назви вибіркового ОК в РНП, що дозволить уникнути непорозуміння при закріпленні навантаження за кафедрами та викладачами, задіяними на ОП. В анкетуванні здобувачів не виявлено питань, спрямованих на з'ясування фактичного навантаження. ЕГ рекомендує здійснювати опитування здобувачів щодо їх фактичного навантаження у процесі опанування ОП. Не уніфікований підхід щодо розподілу кредитів серед вибіркового ОК у межах блоків. ЕГ рекомендує уніфікувати розподіл кредитів між вибілковими ОК в межах блоків, що надасть можливість вирівняти загальний обсяг навантаження за семестрами / роками навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП в цілому відповідає Критерію 2, але має слабкі сторони (структура навчального плану; відсутність серед обов'язкових ОК підготовки магістерської роботи; не обґрунтованість кредитів, що відводяться на підсумкову атестацію; нерівномірний розподіл кредитів за роками навчання; відсутність назв вибіркового ОК у робочих навчальних планах; непрозорий підхід щодо зазначення кількості вибіркового ОК за семестрами). Загальний обсяг ОП відповідає нормативним вимогам в кредитах ЄКТС та структурований за семестрами та роками навчання. ОК поділяються на обов'язкові та вибіркові. ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і ПРН, відповідаючи загальним та фаховим компетентностям. Зміст ОП відповідає визначеній предметній області. Заявлені цілі та ПРН досягаються всіма ОК. Здобувачі мають можливість формувати ЮТ через вибіркові ОК.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до ХНПУ ім. Г.С. Сковороди є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО <https://cutt.ly/aEmA9NW>. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою здобувачів було підтверджено прозорість та зрозумілість умов вступу на ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОП враховують особливості самої програми. Форми та зміст вступних випробувань відповідають рівню початкових компетентностей, потрібних для того щоб розпочати навчання за ОП. На дану

програму можуть вступати особи на основі ступеня бакалавра, магістра, ОКР спеціаліста за спорідненими або іншими спеціальностями. Формами вступних випробувань є єдиний вступний іспит з іноземної мови (К1 0,25) та іспит з англійської філології (К2 0,75). На небюджетні конкурсні пропозиції вступники на основі ступеня магістра (ОКР спеціаліста), здобутих за іншою спеціальністю, можуть подати результат єдиного вступного іспиту з іноземної мови, або скласти відповідний вступний іспит з іноземної мови в університеті (пункт 8.15 розділу VIII Правил прийому <https://cutt.ly/aEmA9NW>). Вступний іспит з англійської філології передбачає відповідь здобувача на два питання, сформульованих у обраному екзаменаційному білеті. Перше питання з англійської філології включає розділи з лексикології, теоретичної граматики, стилістики, історія англійської мови. Друге питання – з теорії перекладу англійської мови. Визначені конкурсні предмети віддзеркалюють основні вимоги до сформованості компетентностей у вступників для початку навчання за ОП. На офіційному сайті університету розміщено програму вступного випробування з англійської філології <https://cutt.ly/REmSpH8>, яка описує зміст та критерії оцінювання. Для здобувачів освіти, які вступають на ОП на основі ступеня бакалавра або магістра (ОКР спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю передбачено додатковий ОК Загальнотеоретичний курс англійської мови <https://cutt.ly/KEVgumK> з метою вирівнювання стартової підготовки здобувачів. Під час зустрічі студенти підтвердили, що правила прийому є доступними та прозорими.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Здобувачі ОП мають право на академічну мобільність результати якої визнаються ЗВО. Центр міжнародного співробітництва і міжнародної освіти (<https://cutt.ly/AEbTWoL>) при університеті опікується такими студентами, здійснює супровід та підтримку в організації діяльності з академічної мобільності. Також питаннями академічної мобільності займається науково-методична комісія факультету. Академічна мобільність регулюється «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди» (Pro_organisaziyu_osvitnogoz_procesy.pdf (hnpu.edu.ua)), та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (<https://cutt.ly/ZEbTUQY>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди отриманих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/LEbTDdI>). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, поширюється на здобувачів усіх рівнів і починає діяти з другого семестру тільки для дисциплін обов'язкового циклу. Визнання результатів відбувається у семестрі, що передує тому, у якому навчальним планом передбачено вивчення певної дисципліни. Загальний обсяг результатів навчання, що здобуті в неформальній освіті, не може перевищувати 10% від загальної кількості кредитів за ОП. Гарант програми, учасники проектної групи, викладачі кафедр, які забезпечують викладання на ОП, інформують здобувачів щодо можливостей неформальної освіти на платформі Prometheus, FutureLearn, Intela, IBM, Coursera. Гарантом ОП були надані сертифікати студентів <https://cutt.ly/PETITNY> щодо проходження курсу «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на платформі Prometheus. Відповідно до положення результати навчання будуть перераховані в обсязі 2 кредити ЄКТС під час вивчення ОК 1. Академічна доброчесність та інтелектуальна власність у третьому семестрі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Започаткована практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на платформах Prometheus, FutureLearn, Intela, IBM, Coursera.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Поширення інформації серед здобувачів щодо можливостей академічної мобільності. ЕГ рекомендує заохочувати здобувачів брати участь у програмах академічної мобільності, проектах неформальної / інформальної освіти, шляхом удосконалення підходів щодо надання пертинентної консультативної підтримки на всіх етапах, що значною мірою посилить якість даної ОП в контексті інтеграційного процесу в сфері вищої освіти. Інформування здобувачів щодо можливості отримання результатів навчання у неформальній освіті. ЕГ рекомендує розширити перелік видів неформальної освіти, зокрема шляхом міжнародної сертифікації мовної підготовки майбутнього філолога

англійської мови та/або сертифікації перекладачів (наприклад, Сертифікація Trados, яка представляє собою комплекс навчальних програм і багаторівневих тестів).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Англійська мова і література та переклад» загалом відповідає Критерію 3. У ЗВО розроблені положення, що регулюють прийом на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Всі документи оприлюднені на офіційному сайті у вільному доступі. Академічна спільнота та здобувачі освіти ознайомлені з процедурами перезарахування результатів навчання. Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП та оприлюднені на офіційному сайті університету. Правила є чіткими та зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті регулюються відповідними положенням, що також оприлюднені на сайті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форма навчання (денна очна) в межах ОП та форми організації освітнього процесу регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (Розділами 6 і 7 відповідно) <https://cutt.ly/BEbtDL>, а також повністю відповідають вимогам Стандарту вищої освіти, затвердженому Наказом МОН № 871 від 20.06.2019 р. За результатами анонімного анкетування щодо рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання, усі опитані респонденти підтвердили використання викладачами “сучасних педагогічних методів (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)” <https://cutt.ly/2EbyecF>. Аналіз Таблиці з ВСО також демонструє інноваційність методів навчання і викладання: проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі методи, презентації, дискусії, доповіді, міні-лекції, бесіда, індивідуальна, парна і групова робота, рефлексія і обмін досвідом, аналітичні методи, дистанційні консультації, кейс-стаді, лекції (академічна, проблемна, лекція-конференція, відеолекція), семінари, практичні заняття, скрайбінг, ділова гра, сторітелінг, навчальний проект, складання інтелектуальних карт, елементи кооперованого навчання (групове практичне завдання), дискусія, майстер-клас, мікровикладання, самостійна робота, захист і презентація наукової доповіді на основі опрацювання навчально-методичних, наукових, довідково-інформаційних джерел, мережевих ресурсів, індивідуальні заняття з викладачем (для моделювання індивідуальної освітньо-наукової траєкторії здобувача), творчі комунікативні студії (Science Slam), навчальна екскурсія тощо. Окреслені методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей та ПРН ОП, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Наприклад, пояснювально-ілюстративні, частково-пошукові методи, проблемного викладу й метод презентацій сприяє досягненню ПРН 5, 6, ПРН 7, ПРН 10-15, а також розвитку комунікативних здібностей і формуванню soft-skills. Під час зустрічей з фокус-групами, здобувачі підтвердили безперешкодність у виборі тем кваліфікаційних робіт і, за бажанням самого здобувача, їх коригування відповідно до власних наукових інтересів. У свою чергу, НПП зазначили про можливість вибору методів навчання і викладання відповідно до принципів академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

До ОК ОП розроблено силабуси, у яких міститься інформація щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. Зазначені силабуси ОК є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО <https://cutt.ly/sEbphIf>, а також на платформі Moodle. Під час зустрічі з фокус-групою, здобувачі підтвердили, що надана у силабусах інформація є доступною, зрозумілою і своєчасною. Критерії оцінювання повідомляються на перших заняттях з дисциплін. Перелік дисциплін вільного вибору оприлюднено на офіційному сайті ЗВО <https://cutt.ly/JEbpBWg>, де здобувачі другого рівня вищої освіти можуть ознайомитися з презентаціями вибіркового ОК за двома циклами (цикл загальної підготовки і цикл професійної підготовки), а також шляхом онлайн анкетування обрати перелік вибіркового ОК відповідно ІОТ <https://cutt.ly/6Ebaawv>. ЕГ поінформовано, що для здобувачів проводяться спеціальні роз'яснювальні конференції для більш поглибленого ознайомлення зі змістовим наповненням вибіркового ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На сайті факультету іноземної філології представлено звіт студентської наукової діяльності за 2020-2021 н.р. <https://cutt.ly/KEbaVww>. Аналіз звіту демонструє різноманітні напрями студентської наукової роботи на факультеті, наукові гуртки, два студентські збірники - збірник наукових статей «Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики» і збірник тез наукових доповідей магістрантів «Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди», студентські науково-практичні конференції «Сучасні аспекти дослідження і навчання іноземних мов» (21.05.2020), «Лінгвістичні, літературознавчі та країнознавчі пошуки молодих дослідників», «Студентська науково-практична конференція, присвячена Міжнародному дню студента». В освітній процес імплементовано використання дослідницьких методів під час вивчення ОК2. Психологія (за професійним спрямуванням), ОК6. Загальне мовознавство, ОК7. Порівняльна типологія англійської і української мов, ОК8. Теорія літератури, ОК9. Сучасна література англомовних країн, ОК15. Науково-дослідна практика. Аналіз змістового наповнення окремих ОК (наприклад, ОК6. Загальне мовознавство, ОК12. Методика і методологія наукових досліджень; ОК15. Науково-дослідна практика тощо) свідчить про ознайомлення студентів із принципами та процедурами наукового пізнання, основними напрямками наукових досліджень у галузі, формування методологічного комплексу для власного наукового дослідження, а також виконання здобувачами завдань пошукового характеру. Для залучення здобувачів до наукової діяльності в університеті створено потужну матеріально-технічну базу, наявні ресурси Наукової бібліотеки. Підтвердженням поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП є опубліковані наукові доповіді здобувачів 2020 року вступу у збірнику тез наукових доповідей «Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології ХНПУ ім. Г.С. Сковороди» <https://cutt.ly/WEbsfbv>. Також, шість здобувачів мають сертифікати, які засвідчують успішне закінчення курсу «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (2021 р.), а здобувачі Хижа І. і Ситнікова В. мають сертифікати про участь у конкурсах студентських робіт і нагороди від Посольства КНР в Україні <https://cutt.ly/CEbv8D>. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО повною мірою забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, що відповідає її цілям та дозволяє магістрантам отримати наукове підґрунтя для можливої подальшої дослідницької діяльності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про науково-методичну комісію факультету <https://cutt.ly/UEbs8xK>, до завдань останньої відносять вивчення та аналіз навчально-методичної документації факультету: освітніх програм; навчальних планів; робочих навчальних планів; програм навчальних дисциплін, практик; робочих програм навчальних дисциплін; силабусів, а також сприяння підвищенню якості методичної роботи на факультеті. ЕГ для ознайомлення було надано низку витягів з протоколів засідань НМК, на яких обговорювались пропозиції щодо вдосконалення змісту окремих ОК <https://cutt.ly/7EbgRdy>. Відповідно до витягу з Протоколу №6 засідання НМК факультету іноземних мов від 8.02.2021 р., гарант ОП, Сазонова Я.Ю., доповіла про результати першого року функціонування ОП 2020 р. і запропонувала внести зміни в ОП відповідно до побажань, висловлених здобувачами під час онлайн опитування, а також за результатами засідань робочої групи. Під час зустрічей ЕГ з академічним персоналом зазначено, що НПП постійно оновлюють зміст ОК ОП на основі власних наукових досліджень, наприклад, було затверджено пілотний постерний захист кваліфікаційної роботи, який є сучасною практикою презентації наукових робіт. Також, ЕГ поінформували, що наприкінці першого року існування ОП 2020 р. обговорювалося питання оновлення та осучаснення силабусів ОК, зокрема за результатами стажування у провідних ЗВО України або за кордоном. У силабусах ОК ОП містяться сучасні джерела основної і допоміжної літератури, інтернет-ресурси, а також покликання на сучасні наукові публікації з актуальних тем у фахових виданнях України й за кордоном.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Налагодження, розширення та зміцнення міжнародного співробітництва і партнерства у сфері здійснення освітньої і наукової діяльності, постійного підвищення конкурентоспроможності ЗВО закладено у Стратегії інтернаціоналізації ХНПУ ім. Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/kEbbeBR>. На запит ЕГ надано сканкопії міжнародних угод, меморандумів про співпрацю ХНПУ ім. Г.С. Сковороди із 11 закордонними університетами (Чехія, Словачка Республіка, Республіка Польща, Литва, Грузія, Китай, Греція), які підтверджують інтернаціоналізацію діяльності саме в рамках даної ОП <https://cutt.ly/IEbxTzy>. Під час інтерв'ювання, ЕГ поінформовано про тенденцію використання досвіду закордонних програм підвищення кваліфікації й стажувань на користь вдосконалення навчання і викладання на ОП <https://cutt.ly/QEbcf5O> (Крапівник Г. О. і Шпак Ю. О., Сазонова Я.Ю., Невська Ю.В., Князь Г.О.). Під час зустрічі з НПП, ЕГ встановлено, що, враховуючи висловлені побажання здобувачів за результатами анкетування, за ОП запроваджено практику викладання дисциплін циклу загальної підготовки англійською мовою (наприклад, ОК 3 Сучасна комунікативна філософія). Також, академічна спільнота має безперешкодний доступ до видань, які індексуються у наукометричних базах Web of Science/Scopus. Проте, здобувачі ОП не є активними учасниками програм міжнародної академічної мобільності, тому ЕГ рекомендує спрямувати зусилля на посилення цього напрямку діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивними практиками ОП є активне залучення здобувачів до різноманітних наукових заходів, всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, заохочення до участі у науково-дослідній діяльності; викладання ОК ОП відбувається із застосуванням широкого сучасного спектру форм і методів роботи; наявність відповідної матеріально-технічної бази; укладання міжнародних угод, меморандумів про співпрацю ХНПУ ім. Г.С. Сковороди із 11 закордонними університетами (Чехія, Словачка Республіка, Республіка Польща, Литва, Грузія, Китай, Греція), які підтверджують інтернаціоналізацію діяльності саме в рамках даної ОП; запроваджено практику викладання дисциплін циклу загальної підготовки англійською мовою; оновлення змісту ОК ОП, навчання і викладання на ОП відбувається за результатами науково-дослідницької діяльності та академічної мобільності НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Анкетування щодо рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання має узагальнений характер та не надає достатньо інформації щодо відповідності навчання і викладання студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. ЕГ рекомендує проводити аналітику якості освітнього процесу більш деталізовано з акцентом на його студентоцентрованості, модернізованості, інноваційності, відповідності принципам академічної свободи. Здобувачі ОП не є активними учасниками програм міжнародної академічної мобільності. ЕГ рекомендує сприяти участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності, а також інтернаціоналізації освітньо-наукової діяльності, підвищення міжнародної мобільності усіх учасників освітнього процесу шляхом участі в освітніх програмах “Erasmus +”, “Горизонт-2020”, “DAAD”, “Fulbright” тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП загалом відповідає Критерію 4. Форми та методи навчання і викладання є релевантними заявленим цілям і ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі належним чином поінформовані щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Висловлені ЕГ зауваження не є критичними та можуть бути усуненими найближчим часом, зокрема поновлення активної міжнародної мобільності на ОП може бути після завершення дії карантинних обмежень, встановлених для запобігання поширенню COVID-19.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, критерії та процедури оцінювання результатів навчання для здобувачів вищої освіти визначені Положенням про організацію освітнього процесу у ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<https://cutt.ly/nEbbfuL>) та Положенням про науково-методичну комісію факультету (<https://cutt.ly/GEbb17p>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання конкретизовано у РНП та силабусах (<https://cutt.ly/nEbbY1o>). Їх аналіз засвідчив, що в освітньому процесі використовуються переважно поточний (усне опитування, співбесіда, письмовий контроль, тестування, індивідуальне завдання, проектна робота, взаємоперевірка тощо) та підсумковий контроль (заліки, іспити), які дозволяють встановити досягнення результатів навчання за конкретними ОК. У силабусах чітко визначено кількість балів, що можуть отримати здобувачі під час опанування навчальної дисципліни; розподіл балів за різними видами діяльності є збалансованим. Важливо, що у силабусах ОК зазначено форми контрольних заходів та оцінювання за допомогою яких можна діагностувати сформованість кожного ПРН. На зустрічі зі здобувачами різних років навчання було з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання повідомляються викладачами на першому навчальному занятті, знаходяться у силабусах, а також на платформі Moodle. Вони є чіткими та зрозумілими. Поточний контроль здійснюється впродовж семестру на всіх видах навчальних занять, підсумковий контроль відбувається у формі заліку та екзамену. Для контролю за навчальними досягненнями у

дистанційній формі навчання використовуються система Moodle. Організованість та зручність даної платформи підтвердили здобувачі даної ОП під час зустрічі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів даної ОП відповідають стандарту вищої освіти для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 035 «Філологія» та здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи (п. VI Стандарту вищої освіти, затвердженому Наказом МОН № 871 від 20.06.2019). Процес атестації, вимоги до написання та оцінювання кваліфікаційної роботи магістра регулюється Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього рівня «бакалавр» і «магістр» (<https://cutt.ly/DEbbcXz>) та Методичними рекомендаціями (<https://cutt.ly/eEbbmPW>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється такими документами, як: Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/nEbbfuL>), Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» (<https://cutt.ly/DEbbcXz>). Документи знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. На зустрічі зі студентами даної ОП було підтверджено, що інформація щодо правил проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання доводиться до відома здобувачів викладачами на перших заняттях. Також, здобувачі ознайомлені та мають доступ до силабусів навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/nEbbY10>). Кожний захід підсумкового контролю супроводжується комісією з двох викладачів та одного представника студентського самоврядування задля забезпечення об'єктивності й унеможливлення від корупції або її провокування. Як зазначили НПП під час зустрічі, здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, написавши відповідну заяву на ім'я декана факультету, яка надалі розглядається апеляційною комісією. За даними учасників фокус-груп (гаранта, НПП, здобувачів, адміністративного персоналу) конфлікту інтересів, порушення процедур проведення контрольних заходів, випадків оскарження оцінювання результатів навчання за даною ОП не було зафіксовано. Здобувачам, які через поважні причини не змогли скласти заліки та іспити у встановлені терміни, визначаються індивідуальні строки ліквідації академічної заборгованості. ЕГ засвідчено практику повторного проходження контрольних заходів та послідовне дотримання встановленого порядку під час реалізації ОП (BCO с.14). На запит ЕГ було надані документи щодо підтвердження зазначеної інформації (<https://cutt.ly/ZEMArfN>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО регламентується Кодексом академічної доброчесності в ХНПУ імені Г.С.Сковороди (<https://cutt.ly/gEbbVnM>) та Положенням про комісію з питань АД ХНПУ імені Г. С. Сковороди (<https://cutt.ly/GEbbNIN>). Популяризація принципів академічної доброчесності серед здобувачів ОП відбувається завдяки системі заходів: 1) інформуванню здобувачів викладачами про необхідність самостійного виконання навчальних та науково-дослідних завдань, посилання на джерела інформації, заохочення до проходження дистанційних курсів “Prometheus” щодо академічної доброчесності та зарахування результатів (<https://cutt.ly/SEbb1jO>); 2) викладанням навчальних дисциплін “Академічна доброчесність та інтелектуальна власність”, “Методика і методологія наукових досліджень”, “Академічне письмо”; 3) проведення заходів (лекції, тренінги, моніторинг думки здобувача) структурними підрозділами ЗВО (Група сприяння академічної доброчесності, Бібліотека, Рада молодих вчених) та щорічного конкурсу есе “Моя академічна доброчесність”; 4) заохочення здобувачів до підписання документу щодо дотримання академічної доброчесності. Ця інформація була підтверджена під час зустрічей з гарантом ОП, здобувачами, НПП та адміністративним персоналом. Перевірка рукописів наукових праць здобувачів на наявність текстових запозичень здійснюється за допомогою програми Unicheck (Договір про надання послуг №10-18 від 15.10.2018 р.) (<https://cutt.ly/HEbb2ET>). Проте ЕГ не мала можливості пересвідчитися у дієвості цієї процедури, адже перевірка кваліфікаційних робіт за ОП 2020 р. запланована лише на кінець третього семестру. На запит ЕГ були надані документи щодо проведених заходів в рамках популяризації академічної доброчесності (<https://cutt.ly/fEmAE4y>). У ХНПУ імені Г.С. Сковороди діє Група сприяння академічній доброчесності, основними завданнями якої є координація дотримання АД на даній ОП, популяризація відповідних принципів серед учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/gEbb9K1>). На цій ОП випадків порушення академічної доброчесності не виявлено. Також деякі з викладачів пройшли стажування за програмою «Академічна доброчесність» Польсько-української фундації «Інститут Міжнародної Академічної та

Наукової Співпраці» спільно із Вищим Семінаріумом Духовним UKSW у Варшаві (Сазонова Я.Ю., Князь Г.О., Крапівник Г.О.) (<https://cutt.ly/1EVzW55>). Під час зустрічей з різними стейкхолдерами ЕГ було виявлено високий рівень сформованості культури академічної доброчесності у здобувачів та викладачів, а також готовність групи забезпечення ОП критично та реалістично застосовувати прийняті кодекси та положення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується проведенням кожного контрольного заходу комісією зі двох викладачів та одного представника студентського самоврядування. Дотриманню принципів академічної доброчесності сприяє система заходів (інформування, проведення заходів від різних структурних підрозділів ЗВО, викладання навчальної дисципліни "Академічна доброчесність та інтелектуальна власність", перевірка наукових робіт за допомогою програми Unichack. Також здобувачі мають можливість підписати документ щодо дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність на офіційному сайті рекомендацій щодо ресурсів для перевірки усіх видів наукових робіт (тез/доповідей/статей) здобувачів на наявність текстових запозичень. ЕГ рекомендує забезпечити інформаційний супровід щодо перевірки різних видів наукових робіт на академічну доброчесність.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП загалом відповідає критерію 5. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються вчасно та знаходяться у відкритому доступі. НПП та здобувачі вищої освіти дотримуються правил та процедур проведення контрольних заходів. На ОП популяризується академічна доброчесність, використовуються технологічні рішення для перевірки наукових робіт на унікальність. Інноваційною практикою є проведення кожного контрольного заходу комісією з двох викладачів та одного представника студентського самоврядування, що забезпечує об'єктивність та убезпечує від корупції або її провокування, а також викладання навчальних дисциплін та заохочення до неформальної освіти, що спрямовані на популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів даної ОП. Виявлений недолік (відсутність рекомендації щодо перевірки усіх видів наукових робіт здобувачів на наявність запозичень) не впливає на якість освітнього процесу та не ускладнює отримання освітніх послуг.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз зведеної інформації про НПП (Таблиця 2 ВСО), які забезпечують реалізацію ОП, в цілому підтверджує відповідність кваліфікації НПП ОК, які вони викладають. Усі задіяні до викладання НПП мають наукові ступені доктора або кандидата наук, та вчені звання професора або доцента за відповідною спеціальністю. Аналіз представлених досягнень у професійній діяльності протягом останніх п'яти років виявив, що НПП мають публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, апробаційні та науково-популярні публікації з наукової та професійної тематики; є співавторами колективних монографій з професійної тематики, а також навчальних посібників і методичних рекомендацій за ОК ОП. Доцент Крапівник Г.О. має публікацію у виданні, що індексується у наукометричній базі даних Scopus <https://cutt.ly/7EbIpnk>, проте публікаційна активність окремих НПП протягом останніх п'яти років, зокрема у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science, є незначною. Серед НПП, які забезпечують викладання ОК за ОП, є штатні працівники професіонали-практики у сфері перекладу (Крапівник Г.О., Корніл'єва Л.М., Шпак Ю.О., Каминін І.М). Результати анкетування та надані пояснення здобувачів під час зустрічей із фокус-групами свідчать про високий рівень задоволеності якістю викладання та рівнем академічної і професійної кваліфікації викладачів

<https://cutt.ly/2EbyesF>. За даною ОП наявна практика усунення від викладання на ОП викладача у зв'язку з незадовільною науковою роботою.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП регламентується Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та порядок проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників <https://cutt.ly/mEbE2n1>. На офіційному сайті ЗВО міститься інформація про наявні вакансії, а також перелік необхідних документів для осіб, які бажають взяти участь у конкурсі <https://cutt.ly/xEbE31E>. Під час інтерв'ювання НПП, ЕГ пересвідчилася, що викладачі вважають конкурсний добір прозорим і таким, що враховує рівень їхнього професіоналізму. ЕГ також встановлено, що рівень професіоналізму науковців, задіяних до викладання на ОП, є достатнім для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу регламентовано Положенням про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г.С.Сковороди <https://cutt.ly/qEbYi4b>. У п. 2.2.2 цього положення окреслено завдання інституції зовнішніх стейкхолдерів, у п.3 охарактеризовано напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, а у п. 4 прописано інструментарій впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності. З метою вивчення думки роботодавців щодо якості підготовки випускників ОП «Англійська мова і література та переклад» та дослідження готовності роботодавців до співпраці з університетом щодо покращення освітнього процесу, було проведено анкетування, у якому взяли участь 3 респонденти - представники роботодавців. Результати анкетування надано ЕГ для ознайомлення. Якість підготовки випускників цієї ОП роботодавці оцінили як достатню, зазначивши готовність співпрацювати з університетом з метою удосконалення ОП в контексті підготовки фахівців <https://cutt.ly/YEbYgzX>. Проте зустріч ЕГ із роботодавцями продемонструвала неактивну залученість роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять внутрішніх професіоналів-практиків, адже серед НПП, які забезпечують викладання ОК за ОП, є штатні працівники професіонали-практики у сфері перекладу, наприклад, Крапівник Г.О. забезпечує ОК.10 Практикум з галузевого перекладу; Корніл'єва Л.М. є керівником виробничої практики; Шпак Ю.О. забезпечує ОК.4 Культура англомовної усної і писемної комунікації і ОК.12. Методика і методологія наукових досліджень; Каминін І.М. - ОК.10 Практикум з галузевого перекладу і ОК.13 Усний переклад. Співпраця ЗВО з представниками роботодавців за цією ОП відбувається переважно у формі настановчих та підсумкових конференцій з практичної підготовки (ОК.14. Виробнича практика). ЕГ встановлено, що залучення зовнішніх професіоналів-практиків, роботодавців і представників академічної спільноти до проведення зі здобувачами аудиторних занять, круглих столів, воркшопів, семінарів, майстер-класів носить епізодичний характер. Проте гарант ОП, Сазонова Я.Ю., повідомила, що наразі відбуваються перемовини щодо залучення до проведення аудиторних занять міжнародного лектора Наталії Кноблок, PhD, Associate Professor, Department of English Saginaw Valley State University.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Порядок підвищення кваліфікації НПП регулюється Положенням про стажування та підвищення кваліфікації НПП ХНПУ ім. Г. С. Сковороди <https://cutt.ly/rEbPQmj>. Викладачі Сазонова Я.Ю., Князь Г.О., Крапівник Г.О. пройшли стажування за програмою «Академічна доброчесність» Польсько-української фундації «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці» спільно із Вищим Семінаріумом Духовним UKSW у Варшаві. Викладачі Крапівник Г.О., Шпак Ю.О. у 2018 р. пройшли стажування в університеті Миколаса Ромеріса м. Вільнюс (Литва). Під час зустрічі з НПП було встановлено, що викладачі активно відвідують курси й тренінги з підвищення кваліфікації, що проводять British Council, Cambridge, Dinternal, National Geographic, Pearson, університети Польщі, Естонії тощо. ЗВО проводить опитування «Викладач очима студентів», проте здобувачі саме ОП 2020 р. не взяли участі у цьому опитуванні, адже останній раз його було проведено у 2019 р. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО, а також адміністративним персоналом, ЕГ поінформовано, що університет має власні програми підвищення кваліфікації фахівців. Так, наприклад, директор інституту інформатизації освіти Прокопенко А.І. повідомив, що наразі інститут проводить курси з підвищення комп'ютерної грамотності й умінь працювати в дистанційному форматі з використанням цифрових технологій серед НПП. Директор центру ліцензування, акредитації і контролю якості

вищої освіти Есьман І.В. повідомила, що центр проводить постійне консультування гарантів ОП і надає методичну допомогу кафедрам у підготовці навчальної документації. Представник центру міжнародної, інноваційної і проектної діяльності Крапівник Г. О. зазначила, що центр постійно інформує про можливості участі у програмах міжнародної мобільності та стажуваннях, а перелік актуальних грантів або стипендій на навчання та стажування за кордоном є у відкритому доступі на сайті ЗВО <https://cutt.ly/tEbDnh3>. Зазначене свідчить, що система професійного розвитку (підвищення кваліфікації) відповідає потребам та інтересам НПП, зокрема в контексті використання цифрових технологій під час дистанційного формату навчання, а також впливає на реальне підвищення якості викладання шляхом імплементації отриманих знань у змістове наповнення ОК (наприклад, ОК4. Культура англійської усної і писемної комунікації, ОК7. Порівняльна типологія англійської і української мов, ОК10. Практикум з галузевого перекладу, ОК12. Методика і методологія наукових досліджень).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Наявна у ЗВО система матеріального та/або морального заохочення НПП стимулює розвиток викладацької майстерності. Наприклад, на запит ЕГ було надано підтвердні документи стимулювання/заохочення НПП, які залучені до реалізації ОП, зокрема почесні грамоти, подяки, нагороди, наказ до Дня науки 2019 р., наказ про преміювання, наказ про зняття навантаження гаранту ОП, Сазоновій Я.Ю., на 10%, наказ про відзнаку 2018 р., витяг з наказу про нагородження Башкір О.І. за результатами опитування «Викладач очима аспірантів» 2020 р. <https://cutt.ly/cEbFwn8>. Гарант даної ОП, Сазонова Я.Ю., була визнана кращим науковцем у 2019 р. у зв'язку із захистом докторської дисертації. Відповідно до п. 4.5. Положення про визначення рейтингу кафедр Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/iEbKnZb>, рейтинг є одним із видів заохочення й оцінки діяльності кафедр. На сайті ЗВО (Центр ліцензування, акредитації і контролю якості вищої освіти) представлено рейтинг кафедр за 2018-2019 н.р. і за 2019-2020 н.р. <http://smc.hnpu.edu.ua/yakist-osvity>. Як пояснила директор центру ліцензування, акредитації і контролю якості вищої освіти Есьман І.В., рейтинг кафедр за 2020-2021 н.р. планується оприлюднити у грудні 2021 р. Зазначене унеможливило ознайомлення ЕГ з рейтингом кафедр, які забезпечують дану ОП 2020 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучені до викладання НПП усі мають наукові ступені доктора або кандидата наук, та вчені звання професора або доцента, а також досвід професійної діяльності за відповідною спеціальністю. З метою вивчення думки роботодавців щодо якості підготовки випускників ОП та дослідження готовності роботодавців до співпраці з університетом щодо покращення освітнього процесу проводиться анкетування. Серед викладачів, які забезпечують ОК, є професіонали-практики, які мали або мають досвід професійної перекладацької діяльності. Система професійного розвитку НПП і система матеріального та/або морального заохочення НПП стимулюють розвиток викладацької майстерності, є дієвими і релевантними, відповідають потребам і інтересам викладачів, а також впливають на підвищення якості викладання за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Залучення зовнішніх професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять є епізодичним. ЕГ рекомендує більш активно залучати роботодавців, зовнішніх професіоналів-практиків та експертів у галузі до організації й реалізації освітнього процесу за ОП, у тому числі до проведення аудиторних занять. Низька публікаційна активність окремих НПП, зокрема у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science. ЕГ рекомендує активізувати професійно-наукову діяльність НПП, зокрема в контексті публікації наукових статей у фахових виданнях, а також у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science за профілем ОК, які ними забезпечуються. Також, викладачі можуть пройти додаткову сертифікацію перекладачів, що було б додатковим стимулом для розвитку їхньої професійної діяльності і викладацької майстерності. Анкетування здобувачів з метою моніторингу якості професійної підготовки і оцінки професіоналізму викладачів – «Викладач очима студентів» востаннє проводилося у 2019 р. ЕГ рекомендує поновити практику проведення опитування «Викладач очима здобувачів» щодо подальшого стимулювання професійного розвитку і викладацької майстерності НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП загалом відповідає Критерію 6. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Процедура конкурсного добору є прозорою і такою, що враховує рівень професіоналізму НПП. Недоліки, виявлені під час акредитаційної експертизи (опосередковане залучення роботодавців, зовнішніх професіоналів-практиків, експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема до проведення аудиторних занять, низька публікаційна активність окремих НПП) вважаємо некритичними, оскільки гарантом ОП вже окреслено ряд заходів щодо їх усунення найближчим часом.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ встановила, що у ХНПУ імені Г.С. Сковороди функціонує сучасна бібліотека, фонди навчальної та наукової літератури постійно оновлюються. Наукова бібліотека ЗВО (<https://cutt.ly/kEbnqr2>) входить у мережу бібліотек м. Харкова. Відтак здобувачі мають електронну “єдину картку читача” та мають змогу користуватися фондами інших бібліотек міста. У бібліотеці є доступ до мережі Інтернет, вільний Wi-Fi, електронний каталог (<https://cutt.ly/kEbnek5>), репозитарій наукових праць (<https://cutt.ly/sEbntgu>). Для здобувачів факультету створена окрема зручна читальна зала. За даними директора наукової бібліотеки О. Коробкіної, викладачі дарують свої видання та надають доступ для бібліотеки, а фонди бібліотеки на базі факультету налічують понад 300 таких посібників. Навчальні заняття проходять переважно в аудиторіях, які обладнані сучасними технічними засобами (ноутбуком, комп'ютерами, телевізором, мультимедійними проекторами, фліпчартом, мультимедією), насамперед в культурних центрах та лінгафонних кабінетах: Китайський, Турецький культурні центри, Регіональний центр японської культури й освіти, Регіональний центр польської культури й освіти, Лінгафонний кабінет східних мов, що були створені за сприянням консульств та посольств країн-партнерів. Під час огляду матеріально-технічної бази та інтерв'ювання фокус-груп ЕГ встановила, що спеціальне обладнання для усного синхронного перекладу та комп'ютерного перекладу, а також програмне забезпечення для перекладу є відсутнім на даній ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зустрічей із НПП, здобувачами, адміністративним та допоміжним персоналом було з'ясовано, що у ХНПУ імені Г.С. Сковороди забезпечено безоплатний доступ НПП та здобувачам до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Вільним є доступ до мережі Internet, електронних ресурсів наукової бібліотеки (<https://cutt.ly/kEbnek5>), платформи Moodle (<https://cutt.ly/QEbnpXJ>), що підтверджено результатами анкетування здобувачів ОП “Английська мова і література та переклад” (<https://cutt.ly/iEbndeq>). Також здобувачами була вказана пропозиція щодо покращення дистанційного навчання. Під час інтерв'ювання, директор Інституту інформатизації освіти, Прокопенко А. І. вказав, що дійсно користування платформою Moodle відбувається з невисокою швидкістю підключення, адже обладнання не витримує таку кількість користувачів. Здобувачі мають можливість безкоштовно перевірити рукописи наукових статей та кваліфікаційних робіт на наявність текстових запозичень за допомогою програми Unicheck. Здобувачі можуть безперешкодно відвідувати спортивний корпус, відкриті спортивні майданчики. У кожному корпусі ЗВО працюють їдальні та буфети. Здобувачі мають змогу на постійній основі або тимчасово проживати в гуртожитку. У гуртожитку та в одному із навчальних приміщень університету є медпункти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище, яке створено в ХНПУ імені Г.С. Сковороди, є безпечним для життя та здоров'я здобувачів і НПП та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Безпека освітнього середовища регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті ім. Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/mEbnp5>), Статутом ХНПУ ім. Г. С. Сковороди (<https://cutt.ly/SEbnv1U>) та Правилами внутрішнього розпорядку університету (<https://cutt.ly/tEbnnnsn>), до якої можуть звернутися здобувачі та НПП. Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що на платформі Moodle здобувачі можуть ознайомитися з поняттям “кібербулінг” та його проявами. Також для здобувачів проводять лекції щодо ознайомлення з процедурою звернення та роботою психологічної служби. Випадків звернень з боку здобувачів даної ОП не було. Для реалізації культурних, освітніх та особистих потреб та інтересів здобувачів та НПП функціонують культурно-мистецький центр, що налічує 76 творчих колективів, 6 з яких мають Почесне звання «Народний» (<https://cutt.ly/ZEbngs3>), та Рада молодих учених

(<https://cutt.ly/yEbnjaB>). Традиційними заходами ЗВО є: посвята у козаки та березині ОНОЦ Українського козацтва імені Г.С. Сковороди, спортивні змагання за Кубок Отамана серед студентів, заходи до Дня захисника Вітчизни та українського козацтва, заходи до Дня Соборності України, заходи, присвячені дням пам'яті Т.Г. Шевченка, вшанування пам'яті загиблих студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди в зоні ООС (АТО). Патріотичне виховання молоді крізь призму козацького руху значно активізує розвиток національної самоповаги, патріотизму, ідеї збереження та розвитку традицій національного відродження. Під час відеоекскурсії було продемонстровано наявність у навчальних приміщеннях та спортивному корпусі вогнегасників. У медичному пункті всім учасникам освітнього процесу можна отримати первинну допомогу та пройти вакцинацію проти COVID-19. Під час зустрічі зі здобувачами та студентським самоврядуванням ЕГ пересвідчилася у дійсності наведених вище фактів та задоволеністю інтересів та потреб студентів даної ОП. Загалом серед студентів та викладачів панує атмосфера взаємоповаги та підтримки, поведінка та висловлювання викладачів є професійними і не є дискримінаційними.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та організаційна підтримка здобувачів забезпечується заступником декана з виховної роботи та кураторами академічних груп. Організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здійснюється науковими керівниками, гарантом та групою забезпечення ОП, випускними кафедрами, Радою факультету та Спілкою студентів. Здобувачі обізнані про можливість звернутися за допомогою до цих структурних підрозділів. Інформаційна підтримка студентів відбувається також за допомогою сайту ЗВО, інформація на якому постійно оновлюється, та через різні месенджери. У ХНПУ імені Г.С. Сковороди з травня 2019 року працює "Дитячий універ" - спеціально обладнана кімната для дітей здобувачів та викладачів, яка була продемонстрована під час огляду матеріально-технічної бази (<https://cutt.ly/eEWeV7W>). Соціальна підтримка здобувачів реалізується завдяки створенню належних умов для розвитку, відпочинку, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення; можливості заселення у разі потреби у гуртожиток.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази, зустрічей з фокус-групами, ЕГ пересвідчилася, що в ХНПУ імені Г.С. Сковороди створені належні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. В ЗВО діє «Порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами» (<https://cutt.ly/KEbnQQ9>), що реалізується завдяки Навчально-методичному інклюзивному центру (<https://cutt.ly/FEbnWYb>). Для осіб з обмеженнями у пересуванні виготовлено пандуси біля входу в навчальні корпуси, є кнопка виклику чергового, встановлено металеві поручні для входу в будівлі та користування сходами, оснащено санітарно-гігієнічні кімнати, передбачено супровід відповідальною особою, у навчальному корпусі, який знаходиться за адресою: вул. Валентинівська, 2, є ліфт. Також для осіб з особливими освітніми потребами є можливість коригувати розклад занять для створення комфортних умов перебування в ЗВО. Як було зазначено під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами, задля забезпечення належних умов навчання для осіб з особливими освітніми потребами, керівником інклюзивного центру проводяться індивідуальні консультації здобувачів для виявлення особливостей освітніх потреб, відбувається супровід керівником та деканом факультету, проводяться бесіди з викладачами. У межах ЗВО діють курси жестової мови. Проте на цій ОП не навчаються такі категорії здобувачів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди діє чітка та зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Для врегулювання та запобігання конфліктних ситуацій існує Комісія з етики та управління конфліктами (<https://cutt.ly/nEbnTvY>). Комісія приймає письмові звернення від усіх учасників освітнього процесу щодо вирішення конфліктної ситуації; перевіряє факти та приймає рішення відповідно до чинного законодавства України. ЗВО затверджено Етичний кодекс щодо ефективного забезпечення прав та свобод усіх учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/4EbnUPQ>). Також на сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди на головній сторінці є кнопка "Зворотний зв'язок", що дає можливість поставити питання керівництву університету, повідомити про конфліктні ситуації адміністрацію та відповідні структурні підрозділи. У Положенні про запобігання та протидію дискримінації та сексуальним домаганням визначено заходи попередження та подолання цих явищ (<https://cutt.ly/TEbnA8E>). Комісія із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням є постійно діючим органом для розв'язання цих питань. Діяльність членів комісії зорієнтована на інформування учасників освітнього процесу про дотримання політики протидії дискримінації та сексуальним домаганням в ЗВО, розгляд відповідних скарг. Також в ЗВО діє Положення про механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<https://cutt.ly/4EbnFt5>). Представники з комісії з етики та управління конфліктами та з комісії із запобігання і протидії дискримінаційним та сексуальним домаганням, А.В. Поценко та О.М. Олійник відповідно, запевнили ЕГ, що таких ситуацій та звернень на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ХНПУ імені Г.С. Сковороди працює сучасна бібліотека. Здобувачі мають “єдину картку читача”, що дозволяє їм користуватися фондами інших бібліотек м. Харкова. Існують окремі приміщення, де здобувачі можуть працювати з різними типами джерел (читальна зала, культурні центри), безоплатний доступ до мережі Інтернет на всій території ЗВО, лінгафонні кабінети, мультимедійні аудиторії, комп’ютерні класи. Доступ для здобувачів та НПП до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Освітнє середовище безпечне для життя та здоров’я здобувачів, дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. В ЗВО працюють 76 творчих колективів, 6 з яких мають Почесне звання «Народний». Освітній процес ґрунтуються на засадах партнерства та взаємоповаги між його учасниками. Позитивною практикою є робота різних структурних підрозділів, що опікуються питаннями психологічної підтримки, етики та управління конфліктами, запобігання та протидії дискримінації та сексуальним домаганням. Також існують умови для безперешкодного навчання осіб з особливими освітніми потребами. Інноваційною практикою є робота Гендерного центру ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, а також створення комфортних умов перебування дітей здобувачів та викладачів університету на базі “Дитячого універсу”. У ХНПУ існують чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність спеціального обладнання для усного синхронного перекладу і комп’ютерного перекладу, а також програмного забезпечення. ЕГ рекомендує встановлення спеціального обладнання, програмного забезпечення для перекладу, наприклад SDL Trados, memoQ, Transit, Déjà Vu, Wordfast, відповідно до потреб здобувачів і НПП. Недостатньо сучасне обладнання для швидкої роботи системи дистанційного навчання. ЕГ рекомендує покращити умови для безперешкодного та якісного навчання здобувачів на платформі Moodle.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП відповідає критерію 7. Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне оснащення ОП достатньо забезпечують досягнення визначених цілей. В освітньому процесі наявною є сучасна матеріально-технічна база (бібліотеки, читальні зали, культурні центри, лінгафонні кабінети, мультимедійні аудиторії, комп’ютерні класи). Створено безпечні та комфортні умови для навчання. На високому рівні забезпечена освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів, що навчаються за ОП. Функціонують різні структурні підрозділи, що опікуються питаннями психологічної підтримки, етики та управління конфліктами, запобігання та протидії дискримінації та сексуальним домаганням, а також “Дитячий універ”, що створений для комфортних умов перебування дітей здобувачів та викладачів університету. Створено умови для навчання різним категоріям здобувачів з особливими освітніми потребами (з обмеженнями в пересуванні, проблемами зі слухом і зором). Виявлені недоліки (відсутнє спеціальне обладнання та комп’ютерне забезпечення для перекладу, сучасне обладнання для якісної роботи системи дистанційного навчання) не впливають на якість освітнього процесу та не ускладнюють отримання освітніх послуг, більш того, адміністрацією ЗВО вже окреслено ряд заходів щодо їх усунення найближчим часом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно з визначеною інституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Аналіз нормативних документів щодо порядку розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП свідчать про чіткість даної процедури, що підтверджують положення і накази, наявні у вільному доступі на офіційному сайті ХНПУ ім. Г.С. Сковороди: Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) <https://cutt.ly/QEbJ2T7>; Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) <https://cutt.ly/IEbJ3Pe>; Процеси системи управління якістю (СУЯ) ХНПУ імені Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/ZEbJ76y>. Відповідно до п.6.6 Положення про

освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/QEbJ2T7>, перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Отже, ОП може щорічно оновлюватися в частині усіх ОК, окрім місії (цілей) і ПРН. Модернізація ОП передбачає значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), ПРН. На підставі висловлених побажань здобувачів і гаранта, ОП 2020 р. (ухвалена Вченою радою університету протоколом № 4 від 30 червня 2020 р.) була оновлена, внаслідок чого з'явилася нова редакція ОП 2021 р. (ухвалена Вченою радою університету протоколом № 3 від 29 березня 2021 р.). Усі охочі можуть висловити пропозиції і рекомендації щодо удосконалення ОП, скориставшись формою «Обговорення освітніх програм - Зворотній зв'язок» <http://hnpu.edu.ua/uk/contact>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери, що регламентовано Положенням про Спілку студентів і молоді ХНПУ імені Г. С. Сковороди <https://cutt.ly/ZEbKtKi> та забезпечується угодою між ХНПУ імені Г. С. Сковороди та спілкою студентів та молоді <https://cutt.ly/9EbKiFE>. Під час зустрічей з фокус групами, здобувачі і представники студентського самоврядування ЗВО, які відповідають за участь студентів у внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти, зазначили, що позиція здобувачів вивчалася шляхом їхньої участі у якості респондентів в опитуваннях «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти» <https://cutt.ly/2EbyecF>, участі у засіданнях Вченої ради університету та факультету, участі у засіданнях проєктних груп через представників студентського самоврядування. ЕГ також ознайомила із витягами з протоколів засідань науково-методичної комісії, де обговорювалися висловлені побажання здобувачів. Наприклад, в опитуванні «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти» здобувачі зазначили, що вивчення ОК «Методика і методологія наукових досліджень» є недоцільним через його часткову суголосність дисциплінам «Академічне письмо» й «Академічна доброчесність та інтелектуальна власність» (зазначене здобувачами обговорювалося на засіданні НМК факультету іноземної філології Протокол №6 від 8.02.2021 р.), а вивчення ОК «Академічна доброчесність та інтелектуальна власність» у третьому семестрі є недоречним (зазначене здобувачами обговорювалося на засіданні НМК факультету іноземної філології Протокол №7 від 12.03.2021 р.). Висловлені побажання здобувачів знайшли відображення у новій редакції ОП 2021 р.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Порядок залучення представників роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості регулюється Положенням про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/IEbXTrE>. Зворотній зв'язок з роботодавцями відбувається шляхом онлайн анкетування стейкхолдерів: Анкета № 4 «Оцінювання співпраці з роботодавцями» <https://cutt.ly/oEbXURg>. За результатами анкетування трьох роботодавців у 2021 р., якість підготовки випускників респонденти оцінили як достатньою, зазначивши, що випускники потребували додаткового навчання, а також готовність співпрацювати з університетом з метою удосконалення освітніх програм підготовки фахівців. До процесу періодичного перегляду ОП на рівні роботодавців як партнерів були залучені провідні фахівці ЗВО України: доктор філологічних наук, професор Бацевич Ф.С.; доктор філологічних наук, професор Косович О.В., провідна редакторка відділу сучасної дитячої літератури ТОВ «Видавництво «Віват»» О.П. Рибка, які надали позитивні рецензії, а також схвально відгукувалися про ОП під час зустрічі з ЕГ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП акредитується вперше, тому випускників другого (магістерського) рівня вищої освіти наразі немає. Проте під час зустрічі з представниками відділу профорієнтації і роботи з випускниками, ЕГ пересвідчилася, що у ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників <https://cutt.ly/REbCVLy>. Також, на базі ЗВО створено Асоціацію випускників університету, діяльність якої регламентовано Положенням про Асоціацію випускників ХНПУ імені Г.С.Сковороди <https://cutt.ly/oEbC1Fr>. Відповідно до п.2.2 цього Положення, основними завданнями Асоціації є сприяння професійному зростанню випускників ХНПУ імені Г.С. Сковороди, створення умов для більш повної самореалізації у науковій, професійній, освітній, культурній та інших видах діяльності, а також налагодження співпраці із потенційними працедавцями. Під час зустрічі зі здобувачами було встановлено, що трьом магістрантам вже запропонована робота перекладача.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості ОП передбачені Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ХНПУ імені Г.С. Сковороди <https://cutt.ly/8EbC7bB>. У структурі ЗВО містяться різні відділи і центри, які забезпечують вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Наприклад, одним із завдань відділу менеджменту і моніторингу діяльності університету є організація і проведення регулярних опитувань щодо вдосконалення системи управління якістю у ХНПУ імені Г.С. Сковороди та визначення рівня задоволеності внутрішніх стейкхолдерів діяльністю університету, зокрема процесами менеджменту, кадровою політикою, освітнім середовищем. Серед здобувачів освіти проводяться регулярні опитування на інституційному рівні щодо освітньої діяльності, освітнього середовища (анкети «Ідеальний викладач очима студентів», «Експрес-опитування», «Організація дистанційного навчання», «Оцінка ступеню задоволеності системою управління якістю діяльності», «Оцінка діяльності кафедри», «Ставлення молоді до здорового способу життя», «Молодь і наркотики»), результати яких представлені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/eEbTlAQ>). Відповідно, ЕГ надано результати анкетування здобувачів і роботодавців, в яких респонденти висловили побажання щодо покращення ОП та якості освіти, а також освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Окреслені побажання було обговорено на засіданнях проєктної групи, протоколи яких надано Гарантом ОП для ознайомлення ЕГ (протокол №1 від 16.03.2020 р., протокол №2 від 25.05.2020 р., протокол №3 від 26.06.2020 р., протокол №4 від 16.12.2020 р., протокол №5 від 19.02.2021 р., протокол №6 від 12.03.2021 р.). За результатами обговорень внесено певні зміни у ОП 2021 р., а також розроблено план дій щодо покращення освітньої діяльності з реалізації даної ОП. Наприклад, з ОП 2021р. ОК12. Методика і методологія наукових досліджень була вилучена, оскільки частково дублювала зміст ОК6. Загальне мовознавство й ОК8. Теорія літератури; введено нову ОК5. Теорія мовної комунікації; ОК1. Академічна доброчесність і Академічне письмо перенесено з III у I семестр; збільшено кількість кредитів на ОК4. Культура англomовної усної і писемної комунікації (8 кредитів) і ОК11. Редагування тексту перекладу (6 кредитів); зменшено кількість кредитів на ОК12. Академічне письмо (3 кредити); до переліку стейкхолдерів включено О. Рибку - провідну редакторку відділу сучасної дитячої літератури ТОВ «Видавництво Віват», з яким 02 вересня 2021 р. укладено угоду на проведення практики здобувачів вищої освіти. На сайті ЗВО усі зацікавлені сторони можуть ознайомитися із узагальненими пропозиціями стейкхолдерів до ОП «Англійська мова і література та переклад» 2020/2021 (спеціальність 035 Філологія) другого (магістерського) рівня вищої освіти із зазначенням змісту пропозиції і результатом її імплементації <https://cutt.ly/KEb4Fbs>.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Система моніторингу якості освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди містить два напрямки: зовнішній моніторинг (ліцензування, акредитація, діяльність наглядової ради, працевлаштування випускників, участь роботодавців, план заходів щодо поліпшення якості вищої освіти) та внутрішній моніторинг (поточний контроль успішності, семестровий контроль рівня знань та підсумкова атестація, контроль якості викладання, рейтингова система оцінки, відкриті лекції, атестація викладачів) <http://hnpu.edu.ua/uk/monitoring>. Надані на ознайомлення документи свідчать, що у ЗВО існує доволі поширена практика ретроспективного аналізу зауважень та пропозицій, сформульованих експертними групами, ГЕР і Національним агентством під час попередніх акредитацій інших ОП (загальною кількістю 21). Висловлені рекомендації були враховані під час перегляду ОП «Англійська мова і література та переклад», зокрема й завдяки удосконаленню нормативної бази університету.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Аналіз ВСО, нормативно-правової бази ЗВО, результатів опитування здобувачів вищої освіти, онлайн зустрічі ЕГ із фокус-групами, зокрема з НПП та іншими представниками академічної спільноти, залучених до освітньої діяльності за ОП, продемонстрували, що у ЗВО сформована культура якості вищої освіти. ЕГ пересвідчилась, що система взаємодії представників різних структурних підрозділів є фундаментальною, починаючи від етапу ініціювання/проєктування ОП і до її реалізації. Відтак, забезпеченням культури якості вищої освіти опікуються центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти, відділ менеджменту і моніторингу діяльності університету, навчальна частина, центр міжнародної, інноваційної і проєктної діяльності, група сприяння академічній доброчесності, інститут інформатизації освіти, відділ профорієнтації і роботи з випускниками, кафедри, які сприяють постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією ОП. На інституційному рівні контроль за якістю освіти забезпечується ректором ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, проректорами та вченою радою в контексті визначення місії, стратегії та перспективних напрямів розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності, ухвалення рішень, затвердження ОП тощо); науково-методичним центром організації навчального процесу (загальна організація освітнього процесу, розроблення, експертиза, апробація, моніторинг академічної політики, загальноуніверситетських рішень, документів, процедур, проєктів тощо). Щорічний моніторинг ОП і потреб галузевого ринку праці реалізується вченою радою, деканом факультету, його заступниками, науково-методичною комісією. Реалізація ОП та її поточний моніторинг забезпечують кафедри, гарант ОП, проєктні групи. Здобувачі залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості через органи студентського самоврядування та під час участі у моніторингових та контрольних заходів, а також в роботі колегіальних органів. Під час зустрічей з фокус-

групами, здобувачі, органи студентського самоврядування, НПП, а також представники адміністративного персоналу продемонстрували розуміння необхідності покращення ОП та освітньої діяльності за цією ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В академічній спільноті сформована культура якості, а робота усіх структурних підрозділів, що опікуються питаннями внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, сприяє постійному вдосконаленню ОП та освітньої діяльності за цією ОП. У ЗВО існує доволі поширена практика ретроспективного аналізу зауважень та пропозицій, сформульованих експертними групами, GER і Національним агентством під час попередніх акредитацій інших ОП. Позиція залучених стейкхолдерів стосовно будь-яких питань організації освітнього процесу сприймається з належною увагою та є важливим чинником для ухвалення рішень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Залучення зовнішніх стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів є неактивним. ЕГ рекомендує більш активно залучати зовнішніх стейкхолдерів до переліку осіб, які можуть надавати конкретні пропозиції/рекомендації щодо внесення змін до ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Опитування «Викладач очима здобувачів» не проводилось серед здобувачів даної ОП. ЕГ рекомендує поновити практику проведення опитування «Викладач очима здобувачів» відділом менеджменту і моніторингу діяльності університету. Враховуючи співвідношення кількості респондентів, які беруть участь в опитуваннях, і загальну кількість здобувачів, які навчаються за ОП, задля представлення повного розуміння позиції заінтересованих стейкхолдерів (наприклад, в анкетуванні «Оцінювання якості освітнього процесу ... після проходження практики» взяло участь 6 респондентів із 11 здобувачів), ЕГ рекомендує розробити механізм моніторингу рекомендацій і побажань усіх здобувачів, які через певні обставини не можуть брати участь в анкетуваннях.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Наявність чіткої процедури моніторингу і вчасного реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з її реалізації, врахування зауважень та пропозицій інституційного характеру, сформульованих під час попередніх акредитацій ОП у ЗВО, а також сформованість культури якості вищої освіти, дає підстави вважати ОП як таку, що відповідає Критерію 8. Окреслені недоліки не є суттєвими, оскільки можуть бути усунені найближчим часом шляхом активного залучення зовнішніх стейкхолдерів до переліку осіб, які можуть надавати конкретні пропозиції/рекомендації, поновлення практики проведення опитування «Викладач очима здобувачів» і перегляду механізму моніторингу рекомендацій і побажань усіх залучених здобувачів.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За результатами моніторингу офіційного сайту ХНПУ імені Г.С. Сковороди та інтерв'ювання фокус-груп ЕГ пересвідчилася, що в ЗВО встановлено чіткі та зрозумілі правила освітнього процесу з урахуванням прав та обов'язків усіх учасників. Механізми, правила та процедури освітньої діяльності регламентуються відповідними Положеннями, які висвітлені на офіційному сайті ЗВО в розділі «Нормативна документація Університету» (<https://cutt.ly/VEbnLqw>). У ВСО с. 22 зазначено: «Доступність цих документів також забезпечується ознайомленням з ними під час проведення просвітницьких заходів ЗВО і фактичною наявністю у структурних підрозділах Університету». Після обговорень на зустрічах зі здобувачами 2020 та 2021 років набору на дану ОП, ЕГ встановлено, що для учасників освітнього процесу на даній ОП не було проведено просвітницьких заходів щодо ознайомлення з нормативно-правовою базою ЗВО, хоча такі є запланованими (<https://cutt.ly/eEbnXaU>). Документ був наданий за запитом ЕГ. Здобувачі набору 2020 р. зазначили, що просвітницькі заходи проводилися лише на бакалавраті цього

факультету. Уся необхідна інформація знаходиться у відкритому доступі, тому здобувачі можуть ознайомитися лише за власним бажанням.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди в розділі: “Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти” розміщено проекти ОП “035 Філологія. Англійська мова і література та переклад” за 2020 та 2021 роки відповідно (<https://cutt.ly/NEbnV7O>). Існує можливість для відгуків та пропозицій, що приймаються на електронну адресу: faculty-foreign-philology@hnpu.edu.ua та на сторінці «Зворотного зв'язку» (<https://cutt.ly/rEbnMnW>). В розділі “Якість освіти” опубліковані анкети та результати анкетувань: Анкети № 2 ОП Англійська мова і література та переклад «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти» (<https://cutt.ly/JEbn05D>), Анкети № 4 ОП Англійська мова і література та переклад «Оцінювання співпраці з роботодавцями» (<https://cutt.ly/oEbn3Z9>), Анкети № 6 ОП Англійська мова і література та переклад «Оцінювання якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти» ХНПУ імені Г.С. Сковороди (після проходження практики)» (<https://cutt.ly/GEbn4Jr>). Узагальнені пропозиції стейкхолдерів були винесені на розгляд проектною групи (<https://cutt.ly/IEbmqnW>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті закладу вищої освіти оприлюднена інформація щодо ОП за 2020 рік (<https://cutt.ly/9Ebmrijj>) та за 2021 рік (<https://cutt.ly/dEbmuyJ>). Навчально-методичне забезпечення дисциплін є достатньо інформативним, оскільки складається з навчальних програм, силабусів та методичних рекомендацій, які знаходяться у відкритому доступі та є достатньо інформативними, структурованими та зрозумілими у користуванні (<https://cutt.ly/aEbmiYD>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО забезпечена прозора інформативна політика, інформація є достовірною та знаходиться у відкритому доступі. Офіційний сайт ХНПУ ім. Г.С. Сковороди є зручним у користуванні, що надає можливість до пошуку необхідної інформації та доступ до нормативних документів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

В процесі опитування здобувачів даної ОП було виявлено, що просвітницьких заходів щодо ознайомлення з нормативно-правовими документами ЗВО не відбувалося. ЕГ рекомендує проведення таких заходів для здобувачів даної ОП. На офіційному сайті ХНПУ ім. Г.С. Сковороди існують неактивні сторінки, застарілі закладки, сторінки без права перегляду, а також сторінки з “інформація відсутня”. ЕГ рекомендує провести моніторинг таких посилань.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП відповідає критерію 9. Офіційний сайт ХНПУ ім. Г.С. Сковороди характеризується достатнім інформаційним наповненням і зручною пошуковою системою. В ЗВО встановлено чіткі та зрозумілі правила освітнього процесу з урахуванням прав та обов'язків усіх учасників. Також оприлюднюється перевірена інформація про освітню програму. Виявлені недоліки (неактивні сторінки, застарілі закладки, сторінки без права перегляду, просвітницькі заходи щодо нормативно-правової бази ЗВО не проводяться) не є суттєвими і не позначаються на набутті

компетентностей здобувачів ОП, адже під час проведення акредитації гарант ОП повідомила про негайний моніторинг та всі неактивні сторінки були усунені.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Романюк Олександра Сергіївна

Члени експертної групи

Каліберда Оксана Олександрівна

Козлова Діана Дмитрівна